

Afbureaukratisering og regelforenkling på det sociale område.

- Bruttokatalog over
forenklingsforslag på området for udsatte børn
til brug for konference den 27. marts 2008

13. marts 2008

Indholdsfortegnelse

1. Introduktion	4
1.1. Fremgangsmåde og metode	4
1.2. Projektets afgrænsning og ramme for forenklingsforslagene	5
2. Bruttokatalog over forenklingsforslag	7
A. Dokumentation og it	7
A.1 Indberetninger	7
1. Omfattende arbejde med indberetninger	7
2. Manglende opmærksomhed på tidsforbrug i forbindelse med indberetninger	9
3. Tidskrævende indberetninger til Ankestyrelsen i forbindelse med anbringelser.....	10
4. Indberetninger omkring foranstaltninger foretages manuelt på grund af manglende it-understøttelse	11
5. Fejlmeldinger ved indberetninger til Ankestyrelsen	12
6. Modstridende lovgivning omkring indberetninger fra sikrede døgninstitutioner	13
7. Dobbeltarbejde i forbindelse med indberetninger om magtanvendelse i regionale tilbud	14
A.2 Tilbudsportalen	15
8. Utilfredsstillende søgemuligheder på Tilbudsportalen	15
9. Omfattende opdateringer af Tilbudsportalen	16
A.3 Dataudveksling og it-systemer	17
10. Mangel på muligheder for udveksling af oplysninger på tværs af sektorer	17
11. Mangel på central indførelse af it-systemer på børneområdet	18
12. Dobbeltregistreringer og stort tidsforbrug som følge af mangel på ensartethed mellem it-systemer på det sociale område	19
13. Tidskrævende opfølgning på tilskud i forbindelse med anbringelse i andre kommuner	20
B. Styring og udvikling	21
B.1 Puljer, faglig udvikling og samarbejde	21
14. Omlægning af puljer til lokal udviklingspulje eller metodeudvikling	21
15. Mangel på koordineret vidensopbygning	22
16. Svært at give borgerne én indgang til kommunen på grund af manglende integration af metoder	23
17. Dobbeltarbejde med udarbejdelse af børnepolitik og standarder	24
C. Ydelser	25
C.1 Handleplaner	25
18. Opdeling af mål og delmål i handleplaner forekommer overflødig	25
19. For kort frist til første opfølgning på handleplaner	26
20. Årlige samtykkeerklæringer gives i forbindelse med revision af handleplan	27
21. Krav om selvstændige handleplaner i alle sager	28
C.2 Øvrige	29
22. Vanskeligt at bevilge enkelttydelser	29
D. Sagsbehandling og metoder	30
D.1 Foranstaltninger	30

23. Svært at vurdere økonomisk støtte i forbindelse med foranstaltninger	30
24. Uklare regler omkring beregning af forældres økonomi til brug for forældrebetaling	31
25. Forskellige frister for opfølgning på hhv. overvåget samvær og tvangsanbringelse	32
26. Regler omkring samvær kan nødvendiggøre tvangsfjernelse ved undersøgelse, servicelovens § 51 og 71, stk. 3, jf. § 75	33
27. Ved anmeldelse af vold skal beslutning om videre forløb tages på det sted, hvor barnet befinder sig	34
28. Omfattende krav til inddragelse af barnet	35
29. Uklarhed om kompetencen til at afslutte afsoning af dom på sikrede afdelinger	36
30. Behov for samlet beskrivelse af kontaktperson og personlig rådgiver i loven	37
D.2 § 50-undersøgelser	38
31. Omfattende socialfaglige undersøgelser for mindre foranstaltninger	38
32. For fastlagte rammer for § 50 undersøgelser	40
33. Problematisk tidsfrist for § 50 undersøgelser	41
34. Omfattende § 50-undersøgelse for at kunne iværksætte akut hjælp	42
35. § 50-undersøgelser for omfattende, særligt for handicappede børn	43
36. Manglende mulighed for at lave undersøgelse på børneflokk frem for enkelt barn	44
D.3 Øvrige	45
37. Usikkerhed om indhold og udmøntning af reglerne omkring tilsyn	45
38. Reglerne om netværksplejefamilier er ikke brugbare	46
39. Reglerne om forældreplæg benyttes ikke pga. stort administrativt arbejde	47
40. Samme familie kan have forskellige sagsbehandlere i forskellige kommuner	48
41. Inddragelse af begge forældre ved delt forældremyndighed mindsker muligheder for handling	49
42. Stort arbejde med ansøgninger om efterskoleophold fra familier, der åbenlyst ikke er berettiget	50
E. Snitflader og lovgivning	51
E.1 Snitflader til sundhedsområdet og handicapområdet	51
43. Uklare regler for tildeling af ydelser til udsatte børn og handicappede børn	51
44. Vanskelige snitflader omkring børn med handicappede forældre	52
45. Ulogisk kompetencefordeling i snitfladen mellem lov om social service og sundhedsloven	53
E.2 Snitflader til skoleområdet	54
46. Uklar opfattelse af regler omkring videregivelse af oplysninger internt i kommunen mellem skole og det sociale område	54
47. Bevilling af efterskoleophold skaber uklarhed om samarbejdet mellem flere interessenter	55
48. Skoleområdets særstatus vanskeliggør tværfagligt samarbejde	56
E.3 Snitflader og lovgivning	57
49. Mangel på interministeriel koordination af lovgivning	57
50. Mangel på cost-benefit-analyser i forbindelse med indførelse af ny lovgivning	58
51. Revisionens fortolkning af serviceloven medfører yderligere administration på visse områder	59
52. Konstant forandring af love medfører forvirring	60
53. Love og vejledninger bør skrives i fuld tekst	61
54. Regler om oprettelse af tværfaglig gruppe tager ikke højde for sammenhængende børnepolitik	62

1. Introduktion

Velfærdsministeriet har igangsat et projekt rettet mod regelforenkling og afbureaukratisering på det sociale område. Formålet med projektet er at udarbejde en prioriteret liste med forslag til, hvor der kan afbureaukratiseres og regelforenkles inden for serviceloven og den tilknyttede lovgivning. Der fokuseres på tre serviceområder, nemlig ældreområdet, handicapområdet samt området for udsatte børn.

Der er i projektet nedsat en styregruppe bestående af Finansministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Velfærdsministeriet og KL.

I det følgende præsenteres et første udkast til et bruttokatalog over forenklingsforslag til at gøre opgaveløsningen mere smidig og effektiv for medarbejdere på det sociale område. Bruttokataloget er resultatet af en bred undersøgelse af barrierer for effektiv opgaveløsning i den kommunale myndighed samt kommunale og private serviceleverandører. Ligeledes er regionernes opgaveløsning blevet inddraget og udvalgte organisationer er blevet hørt.

Formålet med bruttokataloget er at skabe et bredt overblik over forslag til forenkling og afbureaukratisering. I bruttokataloget indgår således samtlige forslag, der er indsamlet i forløbet indtil nu. Der er ikke foretaget en udvælgelse eller frasortering af forslag, udover at enslydende eller lignende forslag er skrevet sammen.

I det følgende beskrives indledningsvis den fremgangsmåde, der er anvendt i undersøgelsen af behov for regelforenkling samt projektets afgrænsning.

1.1. Fremgangsmåde og metode

Scanningen af barrierer for effektiv opgaveløsning er primært gennemført via interview med ledere og fokusgruppeinterview med mellemledere og medarbejdere i 7 udvalgte kommuner.

Følgende kommuner deltager i projektet:

- Faaborg-Midtfyn Kommune
- Herning Kommune
- Høje Taastrup Kommune
- Jammerbugt Kommune
- Københavns Kommune
- Næstved Kommune
- Århus Kommune

Efter den første brede undersøgelse af barrierer, er forslagene efterfølgende blevet kvalificeret på tre valideringsworkshops med deltagelse af de syv projektkommuner.

Der er endvidere gennemført interviews med to regioner, de største medarbejder- og chefororganisationer samt en række interesseorganisationer på området. Formålet hermed er at give disse organisationer mulighed for også at stille konkrete forslag til regelforenkling.

Bruttokataloget udspringer dermed af input fra de medvirkende kommuner, organisationer og regioner, og beskriver deres forslag til forenkling af Serviceloven og den tilknyttede lovgivning for at sikre en effektiv opgaveløsning på det sociale område.

Dette udkast til bruttokatalog er udarbejdet med henblik på drøftelse, kvalificering og udbygning på de nationale konferencer. For hvert forslag til regelforenkling beskrives først de oplevede problemstillinger og dernæst kommunernes løsningsforslag i form af konkrete forenklingsforslag. Efterfølgende beskrives kommunernes vurdering af, hvad det vil kræve af kommunerne at implementere det enkelte forslag, samt hvilken effekt gennemførelse af forslaget vil have.

1.2. Projektets afgrænsning og ramme for forenklingsforslagene

Scanningen af barrierer for en effektiv opgaveløsning er gennemført med et meget bredt fokus. Scanningen har dog været afgrænset af en række grundvilkår som illustreret i følgende figur:

- Retssikkerhed. Borgeres retssikkerhed skal til enhver tid sikres. Dette stiller f.eks. krav til sagsbehandlingen, rådgivning af borgeren og sikring af klageadgang m.v.

- Ret og pligt. De rettigheder og pligter, som borgeren er sikret i loven skal overholdes, herunder adgang til frit valg eller krav på specifikke ydelser.
- Bevillingsregler. Regler vedr. bl.a. bevilling og regnskabsaflæggelse i forbindelse med anvendelse af offentlige midler skal overholdes.

Scanningen har således identificeret forenklingsforslag, der kan medvirke til at forbedre tilrettelæggelsen af en effektiv indsats indenfor denne ramme.

Rammen har ikke udelukket forenklingsforslag, der indebærer ændring af lovgivning, bekendtgørelser m.v., for så vidt forslagene vedrører administrative lettelser og afbureaukratisering i øvrigt. Tværtimod har lovgivningsområdet været et af kerneområderne i scanningen.

2. Bruttokatalog over forenklingsforslag

A. Dokumentation og it

A.1 Indberetninger

1. Omfattende arbejde med indberetninger

Problem

Indberetninger til diverse myndigheder er tidskrævende. Der indberettes regelmæssigt til Ankestyrelsen, Danmarks Statistik, det centrale informations- og analysesystem (CIAS), Servicestyrelsen (Tilbudsportalen) og SFI. I forbindelse med flere af indberetningerne er det i en vis udstrækning de samme informationer, der indberettes. Dertil kommer diverse ad hoc-spørgeskemaer og -undersøgelser fra Velfærdsministeriet og styrelser. Det forekommer ofte, at der anvendes forskellige begreber/definitioner for data i de forskellige indrapporteringskrav, hvilket medfører, at optællinger m.v. ikke kan genbruges.

Særligt indberetning til CIAS er omfattende, idet der er tale om et skema på 29 sider, som det tager en medarbejder en hel arbejdsdag at udfylde. Tilsvarende indeholder indberetning om anbringelser til Ankestyrelsen cirka 130 felter. Ofte er datakvaliteten lav, da sagsbehandlerne har fokus på at afkrydse nødvendige rubrikker (eksempelvis omkring udarbejdelse af handleplaner) for at kunne indlevere data og dermed undgå anmærkninger.

Ofte er arbejdet med indberetninger fra kommunen spredt ud over forskellige faggrupper og personer, hvilket desuden gør det vanskeligt at genbruge indberetninger og opgørelser, fordi ingen i kommunerne har det fulde overblik over, hvilke oplysninger der indrapporteres.

Forenklingsforslag

Der bør være en overordnet strategi for og koordination af indrapporteringskrav og undersøgelser, så kommunerne kun skal indrapportere nødvendige, målrettede data. Ministeriet bør i samarbejde med kommunerne og de øvrige instanser fastslå, hvad der er helt nødvendig information, og hvad der blot er rart for instanserne at vide. Koordinationen på området vil sikre, at der er ensartede definitioner på tværs af indrapporteringsportaler og spørgeskemaer m.v., ligesom det sikres, at eksisterende stamdata bliver genbrugt. Samtidig kan dialog omkring indrapporteringskravene, hvor kommunerne inddrages, bidrage til at sætte større fokus på måling af resultater frem for det nuværende fokus på formkrav og processer i den kommunale opgaveudførelse.

Indberetningerne bør kunne foretages gennem et samlet system til registrering af data, hvorfra de relevante instanser kan indhente information. Særligt arbejdet med indberetninger til Ankestyrelsen og CIAS, der anses for meget tidskrævende, kan mindskes på denne måde. Eventuelt kan Ankestyrelsen supplere med stikprøver i kommunerne for at sikre, at processerne omkring sagsbehandling og opgaveudførelse lever op til lovens krav.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Koordination af indberetningskrav.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Kommunernes registrering af data og koordination af indberetninger.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med overlappende indberetninger.

2. Manglende opmærksomhed på tidsforbrug i forbindelse med indberetninger

Problem

Når Velfærdsministeriet, Ankestyrelsen eller andre instanser indfører nye krav om registrering og indberetning fra kommunerne, tages der ikke i tilstrækkeligt omfang hensyn til, at indberetningerne er tidskrævende for kommunerne.

Forenklingsforslag

De instanser, der kræver indberetninger, skal ved indførelse af nye dokumentationskrav angive, hvor mange timer det forventes, at en kommune skal bruge på indrapporteringen. Kommunerne forventer, at det vil føre til overvejelser omkring nytten af data i forhold til de ressourcer, det kræver for kommunerne at generere dem. Eventuelt kunne der indføres en konkret konsekvensvurdering af omkostninger forbundet med for eksempel at foretage indberetninger eller ændringer af rutiner som følge af nye indberetningsformer, som er kendt fra ældreområdet som VAKKS-analyser.

Flere kommuner har haft gavn af at samle ansvaret for indberetninger hos én person, der har samlet overblik over tidsforbrug i forbindelse med indberetninger. Samtidig fungerer personen med råd og vejledning i forhold til indberetningerne.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Opgørelse af forventet tidsforbrug.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Kommunerne kan lette arbejdet ved at udnævne fagpersoner med primært ansvar for indberetninger.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med indberetninger.

3. Tidskrævende indberetninger til Ankestyrelsen i forbindelse med anbringelser	
Problem	
<p>Kommunerne finder det tidskrævende at indberette ændringer i forbindelse med opfølgning på handleplaner, nyanbringelser, forskellige ændringer i anbringelser m.v. til Ankestyrelsen. På nuværende tidspunkt skal der udfyldes et 30 sider langt skema, hvilket er krævende, fordi det kan være sager, som sagsbehandleren ikke kender i dybden på forhånd. Et af problemerne ved skemaet er, at der skal indberettes kvalitative data omkring årsager m.v., hvilket kræver, at det er sagsbehandlerne, der indberetter, frem for administrativt personale.</p>	
Forenklingsforslag	
<p>Velfærdsministeriet bør gå i dialog med kommunerne om, hvad der er rimelige parametre at indberette på. Spørgsmål omkring datoer for, hvornår der sidst har været afholdt samtale med barnet, hvorvidt der er fulgt op på handleplaner m.v., bør minimeres, så der fokuseres på parametre, der er fornuftige i forhold til beregning af statistik på området. Eksempler på sådanne parametre kunne være antal anbringelser, årsag til anbringelser, typer anbringelser (handicap, omsorgssvigt m.v.), varighed og barnets alder.</p> <p>Hvis der indføres mulighed for at dispensere fra de indholdsmæssige krav til undersøgelserne, så oplysninger om ændringer bliver mere målrettede, og eventuelt relaterede it-systemer, hvorfra oplysningerne automatisk kan trækkes eller videresendes, vil det medføre en ressourcebesparelse i kommunerne.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Ændring af lovgivning omkring indberetninger til Ankestyrelsen.</p> <p>Udvikling af it-systemer med mulighed for automatisk indberetning.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Mindre tidsforbrug ved indberetning på færre parametre eller ved automatisk indberetning.</p> <p>Mere valide data.</p>

4. Indberetninger omkring foranstaltninger foretages manuelt på grund af manglende it-understøttelse**Problem**

Iværksættelse af foranstaltninger efter servicelovens § 52 skal indberettes, men registreres ikke altid på en måde, så der ved hjælp af it-systemer kan trækkes de nødvendige data. Derfor er man nødt til at foretage en manuel gennemgang af sagerne for at kunne lave indberetninger til eksempelvis statens overvågningsstatistik, Ankestyrelsen og Børne- og Ungerådgivningscentret.

Forenklingsforslag

Velfærdsministeriet kunne med fordel indføre fælles standarder for it-systemer, så kommunerne er sikret, at de data, der skal indberettes, kan trækkes automatisk.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Udarbejdelse af fælles standarder for it-systemerne.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Kommunale beslutninger om investering i it-systemer.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug som følge af færre manuelle gennemgange af sager i forbindelse med indberetninger.

5. Fejlmeldinger ved indberetninger til Ankestyrelsen**Problem**

Når sagsbehandlerne har indberettet anbringelser til Ankestyrelsen, får kommunen efterfølgende tilsendt lister over fejlmeldinger. Der er mange fejlmeldinger, og en stor del af dem handler ikke om indholdet i indberetningerne, men går på formkrav som eksempelvis, at et navn ikke er blevet skrevet med stort begyndelsesbogstav. På grund af fejlmeldingerne skal sagsbehandlerne gennemgå indberetningerne igen.

Forenklingsforslag

Indberetningssystemet bør indeholde en løbende validering af, hvorvidt formkrav (typografi m.v.) til indberetningerne er opfyldt, så indberetningen ikke kan afsluttes, hvis kravene ikke er opfyldt.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

It-udvikling af Ankestyrelsens indberetningsportal.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med retning af fejl i indberetninger.

6. Modstridende lovgivning omkring indberetninger fra sikrede døgninstitutioner**Problem**

Ifølge bekendtgørelsen om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, § 5, stk. 4 betragtes aflåsning af værelser om natten i sikrede afdelinger ikke som isolation. Dette er dog i modstrid med bekendtgørelsens § 26, hvor det fremgår, at aflåsning af værelser om natten på sikrede afdelinger skal indberettes.

Foreklingsforslag

Der bør skabes intern sammenhæng mellem paragrafferne i vejledningen.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af bekendtgørelsen om magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet, således at der er overensstemmelse mellem bekendtgørelsens paragraffer.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Klarhed omkring forholdet mellem isolation og indberetninger vil sikre, at der ikke er tvivl om reglerne, samt at der kun foretages de påkrævede indberetninger.

7. Dobbeltarbejde i forbindelse med indberetninger om magtanvendelse i regionale tilbud	
Problem	
<p>Når et regionalt tilbud udøver magtanvendelse, skal et indberetningsskema sendes til opholdskommunen jævnfør bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge § 26, stk. 4. Indberetningen skal derefter foretages igen (jf. § 26, stk. 5) ved udgangen af den pågældende måned, hvor lederen af tilbuddet skal sende indberetningen samt kommentarer til kommunalbestyrelsen.</p>	
Forenklingsforslag	
<p>Bekendtgørelsen om magtanvendelse over for børn og unge § 26 bør ændres, så lederen af tilbuddet ikke skal indsende samme indberetning til kommunen to gange.</p> <p>Kommunerne anser dog den dobbelte indberetning som nødvendig, idet magtanvendelse bør følges op af en overvejelse om, hvordan lignende situationer kan undgås i fremtiden, hvilket kommentaren til kommunalbestyrelsen bidrager til. Samtidig foretages den første indberetning ofte elektronisk, hvilket mindsker den administrative opgave, der er forbundet med dette.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Ændring af regler omkring indberetning af magtanvendelse.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Mindre dobbeltarbejde ved indberetning af magtanvendelse.</p> <p>Mindre information til kommunerne omkring magtanvendelse.</p>

8. Utilfredsstillende søgemuligheder på Tilbudsportalen**Problem**

Søgefunktionen på Tilbudsportalen fungerer ikke tilfredsstillende. Når sagsbehandlerne skal finde frem til et tilbud og søger på mere end ét kriterium ad gangen, kan søgemaskinen ikke finde nogen tilbud. Samtidig mangler portalen oplysninger omkring eventuelt ledige pladser i de forskellige tilbud, og sagsbehandlerne har svært ved at se, hvilke kriterier der ligger til grund for søgeresultatet.

Det er dog ikke alle kommuner, der finder Tilbudsportalens søgefunktioner utilfredsstillende.

Forenklingsforslag

Søgefunktionen på Tilbudsportalen bør forbedres, og det bør være et krav, at oplysninger om ledige pladser fremgår af portalen.

Det vil samtidig være en fordel, hvis det fremgår af søgningen, hvilke kriterier der ligger til grund for resultaterne.

Nogle kommuner fremhæver dog, at der på Tilbudsportalen kan vælges en række søgekriterier og kombinationer af kriterier afhængig af, hvad der relevant for den enkelte sagsbehandler.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

It-mæssig udvikling af Tilbudsportalen.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Udbredelse af kendskab til Tilbudsportalens funktioner blandt sagsbehandlerne.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med søgning på Tilbudsportalen.

9. Omfattende opdateringer af Tilbudsportalen

Problem

Der er et stort arbejde forbundet med opdatering af Tilbudsportalen for både offentlige og private leverandører. En del af oplysningerne på Tilbudsportalen vedligeholdes både på portalen og lokalt på egen hjemmeside, hvilket opleves som tungt. Der er en meget fast skabelon for beskrivelsen af forskellige tilbud, hvilket betyder en meget lille frihed til at beskrive et tilbud.

Forenklingsforslag

Kravene i § 7 i *Bekendtgørelse om Tilbudsportalen* bør mindskes, så kun overordnede faktuelle oplysninger om tilbuddene ligger på Tilbudsportalen. Det gælder oplysninger om målgrupper (herunder alder, køn, diagnoser), pris, ledige pladser, intern skole, godkendelse til domsanbragte samt maksimal normering. Til gengæld kan der stilles krav om en lokal hjemmeside for alle former for tilbud. Tilbudsportalen skal dermed bidrage til at give overblik over forskellige tilbud, hvorefter et link til relevante hjemmesider sikrer, at borgere, sagsbehandlere m.v. kan få nærmere oplysninger om det enkelte tilbud (værdigrundlag, billeder m.v.). Det vil stille kommunerne og de private leverandører friere i forhold til den form, der benyttes ved beskrivelse af en institution, og mindske dobbeltarbejdet med både at holde egne hjemmesider og portalen opdateret.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Lovkrav om hjemmesider for alle tilbud. Dog vil et sådan lovkrav også kræve ressourcer til udarbejdelse af hjemmesider.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Hjemmesider vil skulle udarbejdes for tilbud, hvor dette ikke findes i dag.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med indberetninger på Tilbudsportalen.

Flere relevante oplysninger om tilbud på hjemmesider, hvilket vil være tidsbesparende i sagsbehandlingen

10. Mangel på muligheder for udveksling af oplysninger på tværs af sektorer	
Problem	
<p>På grund af manglende kommunikationsmuligheder er kommuner, praktiserende læger, hospitaler m.v. ikke klar over, hvad de øvrige parter foretager sig i sager vedrørende udsatte børn. Dette fører til, at der i nogle tilfælde kører parallelle behandlingsspor for barnet, fordi parterne ikke har let adgang til at kommunikere og koordinere behandlingen.</p> <p>Det er endvidere oplevelsen i nogle kommuner, at tværfagligt samarbejde om barnet i et vist omfang vanskeliggøres af regler om tavshedspligt.</p> <p>Andre kommuner mener, at den nuværende opdeling mellem faggrupper er vigtig, idet den bidrager til at holde forskellige elementer i et sagsforløb adskilt.</p>	
Foreklingsforslag	
<p>Oprettelse af standarder for kommunikation, eventuelt faciliteret af fælles it-systemer, hvor parterne kan få overblik over den samlede indsats i forhold til barnet.</p> <p>Kommunerne kan selv arbejde med oprettelse af netværks- og samarbejds møder, hvor forskellige faggrupper, der har kontakt til barnet, afholder regelmæssige møder. Samtidig kan kommunerne arbejde med at udvide kendskabet til underretningspligten (servicelovens § 153) blandt læger m.v.</p>	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Udvikling af fælles it-systemer.	<u>Mulige effekter:</u> Lettere sagsbehandling, idet der lettere vil kunne iværksættes en helhedsindsats i forhold til barnet.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u> Samarbejde mellem faggrupper. Udbredelse af kendskab til underretningspligt.	Risiko for uenighed om sagens forløb mellem faggrupper.

11. Mangel på central indførelse af it-systemer på børneområdet	
Problem	
<p>Der mangler beslutninger fra centralt hold om, hvilke centrale metoder og it-systemer kommunerne bør benytte til sagsbehandling og registrering af data på børneområdet. På nuværende tidspunkt når viden om metoder, der har vist sig effektive i forbindelse med forsøgsordninger, sjældent ud i alle kommuner, og priserne på effektive it-systemer forbliver høje, fordi der er så få købere. Eksempelvis burde ICS (Integrated Children's System) og DUBU (Digitalisering Udsatte Børn og Unge) indføres i alle landets kommuner. Med it-systemer med fælles definitioner af faglige begreber til at understøtte sagsbehandlingen vil mange indrapporteringskrav kunne indføres ved udtræk fra systemerne.</p>	
Foreklingsforslag	
<p>Metoder og it-systemer, der i forbindelse med projekter er blevet afprøvet med succes i et udvalg af kommuner, bør indføres på nationalt plan, således at ny viden om effektive metoder videregives, og prisen på it-systemer bliver lavere for den enkelte kommune, når alle landets kommuner investerer samlet. Med hensyn til it-systemer bør Velfærdsministeriet spille en aktiv rolle i kravspecifikation til udbydere og udbredelse af fælles definitioner, ligesom ministeriet bør være villig til at investere i systemerne, da investering i systemerne for kommunerne enkeltvis er for risikofyldt.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Investering i it-systemer, der er blevet afprøvet med succes.</p> <p>Systematisk udbredelse af undersøgelsesresultater.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p> <p>Kommunale valg af it-systemer.</p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Udbredelse af effektive metoder vil sikre brug af de mest effektive metoder i sagsbehandlingen</p> <p>Investering i bedre og mere ensartede it-systemer.</p>

12. Dobbeltregistreringer og stort tidsforbrug som følge af mangel på ensartethed mellem it-systemer på det sociale område**Problem**

Der forekommer dobbeltregistreringer og u hensigtsmæssige arbejdsgange som følge af overlap mellem it-systemerne på det sociale område, herunder ESDH-system, sagsstyringssystemer og fagsystemer (eksempelvis omsorgssystemer). Således registrerer sagsbehandlere manuelt en mængde af de samme data i de forskellige systemer, og der er begrænsede muligheder for udveksling af data. Yderligere understøtter systemerne ikke effektive arbejdsgange, så sagsbehandlerne oplever at digitalisering medfører mindre tid til egentlig sagsbehandling og borgerkontakt.

Forenklingsforslag

Kommunerne bør sikre, at relevante snitflader udvikles af leverandører af it-systemer, ligesom kommunerne bør indgå en dialog med it-leverandører om at tilpasse systemer, så de understøtter hensigtsmæssige arbejdsgange, så registreringer ikke i sig selv tager væsentlig tid.

Velfærdsministeriet kan medvirke til at sikre mulighed for udveksling af relevante data inden for de enkelte fagområder og på tværs af sektorer ved vedtagelse af standarder for dataudveksling og fælles begreber eller ved certificering af it-systemer.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Kommunerne kan stille krav til it-leverandører om udvikling af relevante snitflader

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug som følge af færre dobbeltregistreringer

13. Tidskrævende opfølgning på tilskud i forbindelse med anbringelse i andre kommuner**Problem**

Som en del af bloktilskuddet modtager kommunerne et årligt tilskud pr. barn i kommunen. Når et barn anbringes i en anden kommune og får folkeregisteradresse her, skal betalingskommunen foretage en manuel advisering af registeroplysninger (folkeregistret) for at sikre, at det ikke er anbringelseskommunen, der får det årlige tilskud. Der foregår hvert år et stort kontrolarbejde i kommunerne, fordi KMD ikke automatisk kan overføre oplysninger.

*Nogle kommuner har beregnet tilskuddet til at være omkring 75.000 kr. årligt pr. barn

Forenklingsforslag

Adviseringen til folkeregistret skal foregå automatisk, så kommunerne er sikre på, at tilskuddet går til den rigtige kommune. Dermed vil kommunerne spare de ressourcer, der på nuværende tidspunkt bruges på at sikre, at der er blevet indberettet korrekt.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Kommunerne skal stille krav om mulighed for automatisk advisering ved indkøb af it-systemer.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug, idet den manuelle advisering vil kunne undgås.

B. Styring og udvikling

B.1 Puljer, faglig udvikling og samarbejde

14. Omlægning af puljer til lokal udviklingspulje eller metodeudvikling	
Problem	
Administrationen omkring ansøgninger om puljemidler vurderes af flere kommuner at være overvældende. Form og indholds krav til ansøgninger og den efterfølgende dokumentation og evaluering af brugen af midler afholder nogle kommuner fra at søge midlerne.	
Foreklingsforslag	
Forslag 1: Kommunerne tildeles i stedet en lokal udviklingspulje, som kan prioriteres efter egne ønsker. Forslag 2: Puljerne bruges som midler til metodeudvikling, således at der bliver udviklet og afprøvet forskellige metoder, som kommunerne så kan lade sig inspirere af. Forslag 3: Der indføres en prækvalifikation i forhold til puljerne, hvor kommunerne kun skriver en meget kort (1 A4-side) projektbeskrivelse. Så vil kommunerne opleve deres ressourcer anvendt mere målrettet end i dag, og det vil opleves som mindre ressourcospild end at have skrevet ansøgninger til puljer, som de efterfølgende ikke får del i.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Ændring af praksis omkring puljer.	<u>Mulige effekter:</u> Mindre tidsforbrug i forbindelse med ansøgning om puljemidler.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	Mere sammenhængende projekter i kommunerne. Kommunale projekter, der i højere grad er præget af kommunernes egne ønsker til udvikling.

15. Mangel på koordineret vidensopbygning	
Problem	
Kommunerne efterlyser en koordineret opsamling af den viden, der indrapporteres til forskellige instanser. Kommunerne mangler mulighed for selv at kunne drage nytte af indberettede data, eksempelvis ved at få et samlet billede af kommunernes situation på forskellige områder, hvor man rapporterer data. Kommunerne mener således ikke, at deres indberetninger nyttiggøres tilstrækkeligt.	
Forenklingsforslag	
Udarbejdelse af et system, hvorfra den viden, der indrapporteres fra kommunerne, er tilgængelig i samlet form. Indberetningssystemet, som anvendes i forbindelse med indberetninger til Ankestyrelsen, foreslås som grundform eller skabelon for, hvad det er, kommunerne vil finde det relevant at kunne sammenligne sig med andre kommuner på.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Udvikling af system til vidensopsamling. <u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	<u>Mulige effekter:</u> Kommunerne vil selv kunne opleve et formål med deres indrapportering og drage nytte af den indrapporterede viden.

16. Svært at give borgerne én indgang til kommunen på grund af manglende integration af metoder	
Problem	
<p>Det opleves som en klar central politisk ambition at skabe én indgang til kommunen for borgerne. Aktuelt oplever borgerne dog at skulle give mange af de samme oplysninger flere gange, fordi sagsbehandlerne starter forfra med beskrivelsen af borgerens situation for ofte. Dette skaber frustration hos både borgere og kommunale medarbejdere.</p> <p>I mange tilfælde registreres omtrent de samme oplysninger, men det sker af forskellige forvaltninger/afdelinger og i forskellige it-systemer. Det er derfor svært at få overblik over sagen.</p>	
Forenklingsforslag	
<p>Når der lovgives på hele det sociale område, bør borgernes veje til de kommunale myndigheder tænkes ind og integreres, så der skabes et samlet grunddokument med oplysninger omkring borgerne. Der kan også være behov for, at kommunerne selv forsøger at tilpasse organisering og procedurer, så borgerne oplever en samlet indgang til de kommunale tilbud. Ændringen vil give borgerne indtryk af en mere sammenhængende indsats fra kommunens side og samtidig også spare det dobbeltarbejde, der i dag udføres, fordi metoderne ikke er integreret.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Inddragelse af tanken om én samlet indgang til kommunen ved udarbejdelse af ny lovgivning.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p> <p>Kommunalt samarbejde mellem forvaltninger omkring borgerens sag og tilpasning af organisation.</p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Mindre tidsforbrug som følge af mindre overlappende arbejde i forskellige dele af kommunen.</p> <p>Borgeren vil opleve en mere sammenhængende indsats fra kommunens side.</p>

17. Dobbeltarbejde med udarbejdelse af børnepolitik og standarder**Problem**

Der stilles i servicelovens § 19, stk. 2 krav om, at kommunalbestyrelsen udarbejder en sammenhængende børnepolitik for at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. I bekendtgørelse om standarder for sagsbehandlingen i sager om særlig støtte til børn og unge fremgår fem punkter, som skal være beskrevet i standarderne foruden krav om opfølgning hvert andet år. Nogle kommuner anser beskrivelse af børnepolitik og standarder som værende dobbeltarbejde set i forhold til kommunens servicedeclarationer, der i stort omfang ligner børnepolitikken. Ligeledes anses fristen for opfølgning for at være for ofte.

Foreklingsforslag

Den indholdsmæssige snitflade mellem servicedeclaration og børnepolitik bør analyseres med henblik på at minimere dobbeltarbejde. Fristen for politisk opfølgning bør være hvert fjerde år, mens den praktiske justering af sagsbehandling m.v. er en administrativ ledelsesopgave.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Analyse af snitflade mellem servicedeclaration og børnepolitik med henblik på forenkling af reglerne

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug til at beskrive kommunens service som følge af færre overlappende politikker.

C. Ydelser**C.1 Handleplaner**

18. Opdeling af mål og delmål i handleplaner forekommer overflødig	
Problem	
Der skal af handleplanerne fremgå både mål og delmål for barnet, jf. servicelovens § 140, stk. 5. Opdelingen i mål og delmål er ikke altid indlysende for sagsbehandlerne, idet konkrete behandlingsmål oftest formuleres af udførerniveauet og i mindre grad ligger inden for sagsbehandlerens kompetenceområde. Derfor bliver opdelingen af de to måltyper ofte kunstig, til dels overlappende og ikke brugbar for udførerne.	
Foreklingsforslag	
Det bør være op til kommunernes eget initiativ at udarbejde retningslinjer for indholdet i mål og delmål. Der kan udformes mål og delmål på sagsbehandlerniveau, men udførerne udarbejder konkrete behandlingsmål i overensstemmelse med de udstukne mål og delmål.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Ændring af regler omkring mål og delmål i handleplaner.	<u>Mulige effekter:</u> Bedre handleplaner, der er til større gavn for udførerne.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

19. For kort frist til første opfølgning på handleplaner**Problem**

På nuværende tidspunkt ligger den første opfølgning på handleplaner efter tre måneder, jf. § 70 i serviceloven og vejledning nr. 3 til serviceloven. Dette er en meget kort frist, og de fleste foranstaltninger er på dette tidspunkt først lige begyndt at have en virkning, idet de første tre måneder ofte fungerer som en form for indkøringsperiode. Derfor vurderes den første opfølgning at levere meget lidt værdi.

Forenklingsforslag

Fristen for første opfølgning på handleplaner bør gøres mere fleksibel. Hvis noget ikke fungerer i perioden, skal sagsbehandleren efter gældende regler alligevel straks underrettes.

Der foreslås konkret følgende:

Efter 1 måned tager sagsbehandleren en kontakt til barnet og besøger opholdsstedet for at vurdere, om barnet er godt modtaget.

Efter 3 måneder/6 måneder gennemføres en formel opfølgning, og der tages under alle omstændigheder kontakt til barnets familie og til barnets opholdssted for at undersøge, hvordan opholdet fungerer, og hvor effekten af det iværksatte tages i betragtning.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Der vil være tale om en ændring i sagsbehandlerens arbejdsgang på et område, hvor der allerede i dag er arbejdsgange i kommunerne.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Effekten vurderes at være stor for sagsbehandlerne og for de implicerede familier, der med 1-månedsopfølgning vil få en bedre fornemmelse af kontakt med systemet.

20. Årlige samtykkeerklæringer gives i forbindelse med revision af handleplan**Problem**

Ifølge forvaltningslovens § 28, stk. 5 skal forældre én gang årligt underskrive en ny samtykkeerklæring omkring de iværksatte foranstaltninger for deres barn. Ved hver ny foranstaltning skal der yderligere gives et særskilt samtykke. Endvidere skal kommunen også følge op på handleplaner én gang årligt, som forældrene så vidt muligt også skal godkende. Det forekommer uklart for forældrene, hvorfor de skal give samtykke ad flere omgange.

Forenklingsforslag

Så længe der er tale om en løbende foranstaltning, foreslås de årlige samtykkeerklæringer afgivet ved forældreunderskriften på den årlige opfølgning på handleplanen, hvor der implicit gives samtykke til kommunes foranstaltninger over for barnet.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Lovændring

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Effekten vil bestå af lettelse i den administrative arbejdsmængde for sagsbehandlere og for forældrene en større grad af logik og gennemsigtighed i, hvornår de skal give samtykke.

21. Krav om selvstændige handleplaner i alle sager

Problem

Krav om, at der skal udarbejdes selvstændige handleplaner, opfyldes ikke i alle kommuner. Især ved mindre foranstaltninger bliver planerne ikke udarbejdet, fordi det i nogle kommuner ikke opfattes som tilstrækkeligt værdiskabende, og det er derfor nogle steder oplevelsen, at handleplanerne prioriteres nederst i bunken, fordi presserende opgaver tager over.

Samtidig kræver loven en årlig revision af individuelle handleplaner, hvilket mange kommuner heller ikke ser sig i stand til at imødekomme.

Forenklingsforslag

Reglen om, at der skal foreligge en handleplan, fastholdes. Der foreslås en lempelse, når det gælder:

1. Forebyggende foranstaltninger – her vil det kunne bero på skøn, om der skal udarbejdes en handleplan.
2. Ved familier, som har flere børn – her vil der kunne udarbejdes en samlet handleplan for familien i stedet for en individuel plan for alle børnene.

De specifikke indholdskrav til årlig revision af handleplanerne bør lempes i overensstemmelse med forenklingsforslaget.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Lovændring samt efterfølgende ændring af kommunale arbejdsgange.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug på handleplaner ved mindre foranstaltninger

22. Vanskeligt at bevilge enkeltydelser	
Problem	
<p>I nogle situationer kan det være en stor hjælp for et barn eller en familie, at sagsbehandlere har mulighed for at bevilge en enkeltydelse. På nuværende tidspunkt bruges servicelovens § 52, stk. 5 ofte til at dække uforudsete begivenheder, selvom det ikke fremgår tydeligt, at paragraffen kan bruges til uforudsete udgifter. Samtidig bliver selv mindre bevillinger tidskrævende, idet der skal udarbejdes en § 50-undersøgelse, før bevillingen kan finde sted.</p>	
Forenklingsforslag	
<p>Kommunerne ønsker, at der indføres en tydelig paragraf i serviceloven, der ud fra konkrete kriterier åbner mulighed for at bevilge en enkeltydelse, hvis der er konkrete påviselige årsager til at tro, at ydelsen kan fremme eksempelvis familiens selvforsørgelse, funktion m.v. Paragraffen skal således åbne mulighed for, at dette kan ske som en selvstændig indsats, uden at der er behov for at iværksætte en paragraf 50 undersøgelse. Særligt er der behov for at kunne foretage bevillinger i forhold til akut forsørgelse, nødvendigt boligskift, boligsanering, pludseligt opståede økonomiske problemer, fritidsaktiviteter samt ophold på krisecentre. Paragraffen kan eventuelt sammensættes af de nuværende bestemmelser i § 52, stk. 3, punkt 10 og § 52, stk. 5. Bevillingen bør kun foretages uden udarbejdelse af § 50-undersøgelse.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Ændring af lovgivningen, således at det bliver muligt at bevilge enkeltydelser.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Enklere sagsbehandling ved mulighed for bevilling af enkeltydelser samt hurtige og mere fleksibel hjælp set fra borgerens synsvinkel</p>

D. Sagsbehandling og metoder

D.1 Foranstaltninger

23. Svært at vurdere økonomisk støtte i forbindelse med foranstaltninger	
Problem	
Jævnfør servicelovens § 52, stk. 4 og den tilhørende vejledning kan kommunen yde støtte i forbindelse med iværksættelse af foranstaltninger, når forældremyndighedens indehaver ikke selv har midler dertil. Der er meget arbejde forbundet med vurderingen af økonomien hos forældremyndighedsindehaveren, idet kommunen skal indhente diverse oplysninger og foretage en vurdering i sagen. Det betyder, at sagsbehandlerne undlader at bruge paragraffen.	
Foreklingsforslag	
Kommunerne kan lokalt forenkle egne procedurer for beregninger af forældres økonomi samt uddanne sagsbehandlere heri.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Tilpasning af lokale processer	<u>Mulige effekter:</u> Enklere beregning af økonomi.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u> Tilpasning af lokale processer. Forenkling af procedurer for beregning af økonomisk støtte	

24. Uklare regler omkring beregning af forældres økonomi til brug for forældrebetaling	
Problem	
<p>Det er uklart, hvordan forældrenes økonomi skal beregnes, og hvilke krav der stilles til deres betaling for foranstaltninger samt ekstraordinære aktiviteter (fx fodboldlejre) i forbindelse med foranstaltninger. Eksempelvis kan det være vanskeligt at vurdere, hvorvidt friværddi i sommerhuse og lignende skal realiseres til betaling af foranstaltninger. Det er ligeledes vanskeligt at opgøre det opnåede mindreforbrug ved eksempelvis institutionsophold.</p>	
Forenklingsforslag	
<p>Reglerne på området bør gøres tydeligere. Kommunerne ønsker en tydelig bekendtgørelse, hvor det fremgår, hvad der skal medregnes som aktiver, og hvem der skal betale for hvad, da både borgere og sagsbehandlere på nuværende tidspunkt finder reglerne uklare. I forhold til beregning af opnået mindreforbrug kan det overvejes at lade kommunerne foretage et skøn. Det bør endvidere slås fast, at forældre i udgangspunktet skal forsørge deres børn, men kan fritages ved særlige omstændigheder jf. 'bekendtgørelse om betaling for ophold i anbringelsessteder for børn og unge under 18 år samt for døgnophold og udslusningsophold for unde i alderen 18 til og med 22 år' § 7.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Præcisering af beregning af økonomi og beskrivelse af ansvar for forsørgelse</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Mindre tid til sagsbehandling som følge af klarhed om beregning af forældres økonomi</p>

25. Forskellige frister for opfølgning på hhv. overvåget samvær og tvangsanbringelse**Problem**

Der er forskellige frister for, hvornår der skal følges op på foranstaltninger i en sag, og hvis der f.eks. er tale om en tvangsanbringelse og samtidig overvåget samvær betyder de forskellige frister for opfølgning, at kommunerne skal redegøre for den samme sag flere gange. Opfølgningen medfører iværksættelse af en administrativ procedure, hver gang der skal følges op på bare én foranstaltning bl.a. i forbindelse med forelæggelse af sagen for udvalget. Det skal dog bemærkes, at det i praksis er få sager, hvor der både er overvåget samvær og tvangsanbringelse.

Forenklingsforslag

Der bør lokalt arbejdes på at ensrette fristerne på de forskellige opfølgninger, så de falder sammen og dokumentationen kan bruges i flere opfølgninger. Ligeledes kan kommunerne tage kritisk stilling til mængden af dokumentation, der kræves ved en sagsforelæggelse.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Kommunal tilpasning af arbejdsgange

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Kommunerne kan 'time' frister for opfølgning og begrænse krav til dokumentation.

Mulige effekter:

Det vil have en lille effekt, da der i praksis er meget få sager.

26. Regler omkring samvær kan nødvendiggøre tvangsfjernelse ved undersøgelse, servicelovens § 51 og 71, stk. 3, jf. § 75

Problem

Når der i forbindelse med en sag om tvangsfjernelse iværksættes en undersøgelse af barnets situation, anbringes barnet, mens undersøgelsen foretages. Reglerne omkring samvær og afbrydelse af samvær betyder dog, at kommunen ikke kan forhindre forældrene i at se barnet i denne periode, hvorfor kommunen ofte vælger at tvangsfjerne barnet under undersøgelsen, hvilket må ses som et større indgreb. Det betyder samtidig også, at man kun har to måneder til undersøgelsen frem for de fire måneder, som man har, hvis man benytter reglerne for almindelige undersøgelser.

Flere kommuner anser dog ikke problemet for at være stort, da der er tale om meget få sager af denne type.

Forenklingsforslag

Reglerne omkring samvær og afbrydelse af samvær i løbet af en undersøgelsesperiode bør være de samme som ved anbringelse. På denne måde får sagsbehandleren en otte ugers undersøgelsesperiode, og forældrene har ikke nødvendigvis ret til at se barnet i denne periode. Dette må ses som mindre indgribende end en tvangsfjernelse, og det understreges således, at der er tale om en undersøgelsesperiode.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Ændring af regler om samvær i løbet af en undersøgelsesperiode

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Forslaget har ingen administrativ betydning, men færre tvangsfjernelser i løbet af undersøgelsesperioden vil være til fordel for de udsatte børn.

27. Ved anmeldelse af vold skal beslutning om videre forløb tages på det sted, hvor barnet befinder sig	
Problem	
<p>Når kommunen modtager en anmeldelse fra eksempelvis andre forældre, institutioner m.v. om vold på et barn, skal kommunen træffe beslutning om det videre forløb der, hvor barnet befinder sig, når underretningen gives. Det kan skabe stress hos både barnet og medarbejderen, og samtidig kan det være svært for sagsbehandleren at undgå, at anmelderen eller andre personer i nærheden får kendskab til personlige oplysninger om den berørte familie.</p> <p>Der er dog ikke enighed blandt kommunerne om dette forslag, idet nogle kommuner fremhæver, at barnet altid kan tages med jævnfør reglerne om kommunernes tilsynspligt samt regler om nødværge.</p>	
Foreklingsforslag	
<p>Kommunerne kan beskrive procedurer for og uddanne sagsbehandlerne i mulighederne for at gøre undtagelser til reglerne om at træffe afgørelse på stedet. Undtagelserne kan i praksis gøres med henvisning til kommunens tilsynspligt eller regler om nødværge, hvor barnet altid kan tages med.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Lokal tilpasning af procedurer.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p> <p>Lokal beskrivelse af procedurer for at træffe undtagelse fra reglerne jævnfør regler om kommunal tilsynspligt og nødværge.</p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Lettere og mere korrekt sagsbehandling ved mulighed for at træffe beslutning på det mest egnede sted.</p>

28. Omfattende krav til inddragelse af barnet

Problem

Ved iværksættelse og ophør af visse typer foranstaltninger skal barnets synspunkter inddrages, jf. servicelovens § 46, stk. 3 og § 48 og § 48, stk. 2. I forbindelse med sagsbehandlingen kan rådgiverne derfor i nogle tilfælde skulle have op til fire samtaler med barnet (og eventuelt forældre). Først i forbindelse med høring omkring iværksættelse af undersøgelse, dernæst gennemgang af undersøgelsens resultater, efterfølgende i forbindelse med udarbejdelse af handleplan og endelig gennemgang af den færdige handleplan.

Høringer om diverse forhold kan virke som et stort ansvar for børnene, der på den måde bliver belastet af de voksnes problemer. Kun hvis sagens karakter i afgørende grad taler imod en høring, kan denne udelades.

Kommunerne er delte i forhold til dette forslag, idet nogle kommuner ser inddragelse af barnet som en fordel. Denne gruppe af kommuner fremhæver samtidig, at der i den nuværende lovgivning åbnes op for undtagelsesmuligheder.

Forenklingsforslag

Kommunerne efterlyser en tydelig vejledning omkring, hvornår barnet skal høres, og hvad der i særlig grad kan tale imod inddragelse. Vejledningen bør have fokus på de hensyn, der skal tages til barnets alder og den karakter, foranstaltningerne har. Samtidig bør det overvejes, om der reelt set skal være tale om en høring eller blot en samtale. Ofte får de nuværende høringer alligevel karakter af information til barnet om de beslutninger der er truffet, fordi det ikke er fornuftigt at gennemføre en høring.

Som oftest vil det være væsentligt at holde en indledende samtale med barnet og en samtale omkring den færdige handleplan. Hvis det skønnes nyttigt skal der fortsat være muligheder for flere samtaler, men dette bør være op til en faglig vurdering.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Udarbejdelse af præcis vejledning på området.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Kommunal sagsbehandlingspraksis omkring inddragelse af barnet.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug i forbindelse med høring af og samtaler med børn.

Færre sager, hvor barnet belastes af at skulle tage stilling til problemer.

29. Uklarhed om kompetencen til at afslutte afsoning af dom på sikrede afdelinger**Problem**

Ved afsoning af dom, f.eks. ungdomssanktion, for unge på sikrede afdelinger, opstår der i nogle tilfælde problemer, når de unges dom er overstået, idet kommunerne ikke har de rette tilbud til de unges fortsatte forløb. I disse tilfælde opleves det, at kommunerne vælger at lade de unge blive på de sikrede afdelinger. Dette medfører et retssikkerhedsmæssigt problem og betyder samtidig, at der er pladmangel på afdelingerne.

Foreklingsforslag

Reglerne på området bør præciseres, så det ikke er muligt at forlænge opholdet på en sikret institution udover det af domstolen fastlagte tidsrum.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Lovændring

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Forslaget har begrænset administrativ betydning, men vil øge borgerens retssikkerhed og løse problemer med pladmangel på sikrede afdelinger.

30. Behov for samlet beskrivelse af kontaktperson og personlig rådgiver i loven**Problem**

Begreberne kontaktperson og personlig rådgiver indgår flere steder i serviceloven vedrørende udsatte børn (§ 52, stk. 3, nr. 6 og 7), og det er vanskeligt at skelne imellem de to begreber.

Forenklingsforslag

Anvendelse af kontaktperson og personlig rådgiver bør skrives sammen i loven, og formålet med anvendelsen bør præciseres for at give sagsbehandlerne overblik og mulighed for at anlægge en helhedsbetragtning.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Præcisering af regel.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Forslaget vil have en lille effekt, da uklarheden i loven har begrænset betydning i praksis.

31. Omfattende socialfaglige undersøgelser for mindre foranstaltninger**Problem**

Omfanget af socialfaglige undersøgelser jævnfør servicelovens § 50 er blevet betydeligt større efter anbringelsesreformen. Set fra et fagligt synspunkt er undersøgelserne gode, men ressourcemæssigt er det ikke tidsmæssigt muligt at gennemføre dem tilfredsstillende i de tilfælde, hvor der kun er tale om mindre foranstaltninger. Samtidig kan undersøgelserne i nogle tilfælde forhindre hurtig handling fra sagsbehandlerne, idet de udgør en barriere i forhold til iværksættelse af eksempelvis nogle få timers ugentlig rådgivning. Ofte synes forældre og samarbejdspartnere også, at undersøgelserne er for vidtgående og tidskrævende.

Problemet gør sig også gældende, når der iværksettes midlertidige foranstaltninger med meget kort varsel, hvorefter sagsbehandlerne skal lave undersøgelser og handleplaner med tilbagevirkende kraft, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

Forenklingsforslag

Der bør gives mulighed for en socialfaglig vurdering af, i hvilke tilfælde det er nødvendigt at foretage en § 50 undersøgelse. Sagsbehandlerne bør have mulighed for at skønne, at undersøgelsen ikke er nødvendig set i lyset af de (lette) foranstaltninger, man ønsker at iværksætte, og §50 bør dermed ikke gælde alle typer foranstaltninger. Eksempelvis burde sagsbehandlerne kunne undlade undersøgelsen ved bevilling af personlig rådgiver, støtte- kontaktperson, kontingent til fritidsaktiviteter, efterskoleophold, pædagogisk friplads og lignende. Helt konkret kunne man åbne op for undtagelser omkring § 52, stk. 3 punkt 1, 2, 6 og 7. Nogle kommuner er dog usikre på, hvorvidt § 50 undersøgelse kan undlades ved bevilling af støtte- kontaktperson. I forhold til § 52, stk. 6 og 7 bør det derfor, ifølge nogle kommuner, afgøres ved en konkret vurdering, hvorvidt der er behov for en undersøgelse.

I forhold til enkeltydelser jf. § 52, stk. 4 og stk. 5 forekommer undersøgelser også formålsløse – undersøgelsen foretages eksempelvis, hvis en familie bevilges en ny vaskemaskine.

Den eksisterende notatpligt sikrer, at kommunerne på trods af færre § 50 undersøgelser fortsat har skriftlig dokumentation omkring iværksættelsen af foranstaltningen i den enkelte sag.

Samtidig ville det være en fordel i forhold til undersøgelserne, hvis man i højere grad havde mulighed for at basere en afgørelse på materiale indhentet fra andre myndigheder, eksempelvis omfattende politirapporter, personundersøgelser mv. Desuden kunne kravet om, at den socialfaglige undersøgelse skal foreligge som selvstændigt dokument, i nogle tilfælde slækkes, således at man kunne støtte sig til journalnotater. Dette skulle dog kun være muligt i forhold til lette foranstaltninger.

Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Lovændring, således at det ikke i alle tilfælde er påkrævet at udarbejde en § 50 undersøgelse.	<u>Mulige effekter:</u> Mindre tidsforbrug til at udarbejde § 50 undersøgelser i forbindelse med mindre foranstaltninger.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	Hurtigere indsats.

32. For fastlagte rammer for § 50 undersøgelser

Problem

Lovgivningens formulering i § 50, stk. 5 om at 'undersøgelsen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger, og i øvrigt skal gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader' forekommer modstridende med de seks specifikke krav, loven sætter for § 50 undersøgelser. Man er nødt til at gennemgå alle forhold for at undgå, at revisionen eller Ankestyrelsen påpeger udeladelserne.

Forenklingsforslag

Brug af de seks punkter i servicelovens § 50 bør være en mulighed for sagsbehandlerne og ikke en pligt. Formuleringen i § 50, stk. 2 bør ændres således, at der kommer til at stå 'Kommunalbestyrelsens undersøgelse jf. stk. 1, skal anlægge en helhedsbetragtning, der *kan* omfatte barnets eller den unges....' (de seks punkter). Omformuleringen vil skabe mere plads til at vurdere den enkelte sag, og vil betyde, at sagsbehandlerne i mindre omfang vil bruge tid på at beskrive parametre, der er overflødige i en konkret sag.

Alternativt skal det præciseres, at der kan være relevante årsager til afhængigt af sagens karakter, at ikke alle punkter kræver belysning i den konkrete sag. Disse årsager skal dokumenteres i sagen, så det tydeligt fremgår, at der fra kommunens side har været overvejet, hvilke punkter der er relevante.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Lovændring/præcisering

Opmærksomhed på revisionens tolkning af lovgivningen

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Kommunernes skema til § 50 undersøgelser lægger rammer for undersøgelsen

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug på udarbejdelse af § 50 undersøgelser

Mindre indgribende undersøgelse for borgerne i visse tilfælde

33. Problematisk tidsfrist for § 50 undersøgelser

Problem

Der er i servicelovens § 50, stk. 7 en frist på fire måneder for gennemførelse af § 50 undersøgelser. Men i nogle tilfælde kan det være svært for sagsbehandlerne at udfylde de relevante undersøgelseskemaer på baggrund af samtaler med familien. I nogle tilfælde kan der også være behov for en psykologisk eller psykiatrisk undersøgelse af barnet, hvilket er svært at nå indenfor fire måneder. Når en undersøgelse lykkes efter fire måneder, svigtes barnet i nogle tilfælde, fordi sagen ikke når at blive fuldt ud belyst.

Samtidig kan det være vanskeligt at få forældrene til at møde op til samtaler, hvilket trækker sagerne yderligere i langdrag. Muligheden for at anvende forældreplæg ift. mødedeltagelse er ikke praktisk anvendelig, da et plæg kræver en § 50 undersøgelse.

Foreklingsforslag

Serviceoven bør give mulighed for, at sagsbehandlerne kan bruge op til seks måneder til behandling til en bestemt andel af sagerne, eksempelvis 20%. Det er for svært at kategorisere, hvilke problemstillinger der skal gøre sig gældende, for at seks måneder er en rimelig frist, hvilket en regel om længere frist for en bestemt kvote af sager vil løse.

I forhold til forældres mødedeltagelse, kan der gives mulighed for en hurtigere anvendelse af reglerne om forældreplæg, fx ved at muliggøre udsendelse af et "orienteringsbrev" til forældrene om muligheden for at igangsætte forældreplæg.

Nogle kommuner opfatter dog ikke fristen på fire måneder som et problem, idet de blot noterer i journalen, at resultater fra psykologundersøgelse eller lignende afventes, samt hvornår der er rykket for svar. Forældres udeblivelser fra samtaler mv. noteres og inddrages som en del af konklusionerne i § 50 undersøgelsen. Denne gruppe af kommuner mener også, at indførelse af en 20% grænse vil medføre yderligere registrering af sagerne.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Lovændring omkring frister for gennemførelse af § 50 undersøgelser.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Kommunal sagsbehandlingspraksis i forbindelse med udeblivelse, manglende oplysninger mv.

Mulige effekter:

Mere fleksibilitet i sagsbehandlingen ved mulighed for at ændre frister. Risiko for at flere sager vil trække ud.

34. Omfattende § 50-undersøgelse for at kunne iværksætte akut hjælp**Problem**

Selvom det fremgår af serviceloven, at kommunen skal iværksætte de mindst indgribende foranstaltninger, skal der gennemføres en § 50-undersøgelse i alle tilfælde, for at kommunerne kan tilbyde hjælp. Dette er et problem i forbindelse med familier/børn i krise, der normalt ikke har brug for kommunens støtte, men har et akut problem, eksempelvis psykologhjælp i forbindelse med dødsfald, skilsmisse eller sygdom. § 50-undersøgelsen er tidskrævende og virker ofte også for indgribende i forhold til den støtte, der er brug for.

Forenklingsforslag

Der bør laves en paragraf (eller en undtagelse i den nuværende lovgivning) for børn og familier i krise, der ikke har nogen forudgående social historie. Servicelovens § 50, stk. 10 kan indgå som en del af en sådan paragraf med forebyggelse af fremtidige sociale sager som formål.

Sagsbehandleren bør have mulighed for at vurdere, at der er tale om et akut og midlertidigt behov for foranstaltninger og mulighed for at sætte mindre, akutte og midlertidige foranstaltninger i værk uden at gennemføre en § 50-undersøgelse.

I nogle tilfælde bør tildelingen af midlertidig hjælp kunne tage udgangspunkt i sygesikringsloven, hvor egen læge kan bevilge akut hjælp mod en egenbetaling på 300-400 kr. pr. måned. Kommunen skal her kunne tilbyde at dække borgernes egenbetaling på baggrund af en økonomiske vurdering af familiens situation (ikke en egentlig beregning). I disse tilfælde vil den lægefaglige vurdering ligge til grund for tildelingen af hjælp, og § 50-undersøgelse vil kunne udelades.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Særlige regler for familier i krise.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug på udarbejdelse af § 50-undersøgelse.

Hurtig iværksættelse af hjælp i akutte situationer.

35. § 50-undersøgelser for omfattende, særligt for handicappede børn	
Problem	
<p>Ved ansøgning om aflastning for et handicappet barn skal der gennemføres § 50 undersøgelse. Disse undersøgelser er tidskrævende, og tager desuden udgangspunkt i et 'bekymringssyn', der kan virke nedværdigende for familierne, der ofte er velfungerende, men blot har behov for aflastning i forhold til det handicappede barn.</p>	
Foreklingsforslag	
<p>Der bør være særskilte regler for handicappede børn – eventuelt som et særskilt kapitel i serviceloven. På denne måde ville der kunne åbnes op for at i højere grad at sætte fokus på handleplaner, familiens situation m.v. frem for at sætte samme sagsbehandling i værk som i de sociale sager.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Ændring af regler om § 50-undersøgelser for handicappede børn.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p> <p>Kommunal sagsbehandlingsprocedure omkring § 50-undersøgelse for handicappede.</p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Forslaget har begrænset administrativ betydning, men det vil være mere fagligt korrekt at fokusere på løsninger frem for problemer for handicappede børn.</p>

36. Manglende mulighed for at lave undersøgelse på børneflok frem for enkelt barn

Problem

I de sager, hvor forældrene er kilde til et problem, der gør sig gældende for alle familiens børn, skaber det unødigt arbejde, at sagsbehandleren ikke kan udarbejde en undersøgelse, der retter sig mod den samlede børneflok frem for det enkelte barn. I nogle tilfælde laver sagsbehandleren undersøgelser af 5-7 børn, hvor problemet er det samme. Ankestyrelsen kræver, at situationen for hvert enkelt barn beskrives.

Forenklingsforslag

I de tilfælde, hvor alle børnene i en familie har et fælles problem, bør det være muligt at lave en samlet undersøgelse af børnene frem for hvert enkelt barn. Eventuelt bør der være en mulighed at genbruge de samme oplysninger eller have en form for familieskema, der dækker de oplysninger, der er fælles for alle børn i en familie.

Andre kommuner fastholder relevansen af en undersøgelse for hvert barn, idet børnene ikke nødvendigvis oplever familiens situation på samme måde. Generelle oplysninger om familien kan kopieres ind i de selvstændige undersøgelser.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Lovændring, der gør det muligt at lave en samlet undersøgelse af børnene.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Kommunernes brug af punkt 2 i § 50-undersøgelsen (familieforhold) samt opmærksomhed på muligheden for at kopiere oplysninger.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug på gennemførelse af undersøgelse for hvert barn. Mindre fokus på det enkelte barn.

D.3 Øvrige**37. Usikkerhed om indhold og udmøntning af reglerne omkring tilsyn****Problem**

Reglerne omkring tilsyn på institutioner for udsatte børn er uklare i servicelovens § 146, hvor det blot fremgår, at kommunerne skal føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn og unge under 18 år i kommunen lever. Kommunerne er derfor usikre på, hvad et tilsyn skal/bør indeholde, og hvor tit de skal gennemføres. De private leverandører ønsker også klare regler omkring regelmæssige og bedre tilsyn (det generelle driftsorienterede tilsyn jf. § 148 a) for at være sikre på, at standarden på deres institutioner er tilfredsstillende.

Forenklingsforslag

Løsningsforslag 1: Der skal fra centralt hold kommunikeres præcise retningslinjer for den indholdsmæssige tilrettelæggelse af tilsyn, hvor det tydeligt bør fremgå, hvor tit der skal føres tilsyn, hvad et tilsyn på institutionerne skal indeholde, og hvad niveauet for tilsynene skal være. Retningslinjerne vil sikre, at kommunerne og private leverandører lever op til deres forpligtigelser, og mindske den usikkerhed, der på nuværende tidspunkt hersker omkring tilsyn.

Løsningsforslag 2: Kommunerne påtager sig ansvaret for at definere retningslinjer for indhold og udmøntning. Tilsynet er en faglig udfordring for kommunerne, som kan vælge i et fællesskab at erfaringsudveksle og eventuelt udpege en best practice.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Løsningsforslag 1 anses for krævende at implementere, fordi det med stor sandsynlighed vil medføre ændrede rutiner og arbejdsgange.

Løsningsforslag 2 vurderes som mindre krævende at implementere, da der tages udgangspunkt i den enkelte kommunes praksis.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Effekterne vil primært bestå i den øgede bevidsthed i den enkelte kommune omkring prioriteringerne i tilsynet.

38. Reglerne om netværksplejefamilier er ikke brugbare**Problem**

Det ønskes fra central hold, at kommunerne i høj grad skal benytte netværksplejefamilier, og bloktilskuddet er reduceret på baggrund af denne tanke. Det er dog kun i meget få tilfælde muligt for kommunerne at finde netværksplejefamilier, og reglerne i § 52, § 66, stk. 1, nr. 2 og § 142, stk. 2 kan derfor ikke bruges i praksis.

Forenklingsforslag

Reglerne omkring netværksplejefamilier bør fjernes, og bloktilskuddet genindføres. Hvis kommunerne finder ressourcestærke personer med tilknytning til barnet, bruges disse i forvejen. Dertil kommer, at det ligger implicit i lovgivningens formål med at undersøge alle muligheder for foranstaltninger startende fra de mindst indgribende, at plejefamiliemuligheden skal undersøges.

Det skal bemærkes, at der allerede i dag sker en efterregulering af kommunernes bloktilskud, såfremt netværksfamilier ikke har kunnet findes.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af regler om netværksplejefamilier. Genindførelse af bloktilskud

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Begrænset administrativ betydning. Forenklingsforslaget tager højde for vanskeligheder med at udnytte regler i praksis.

39. Reglerne om forældreplæg benyttes ikke pga. stort administrativt arbejde**Problem**

Kommunerne benytter ikke muligheden for forældreplæg, jf. servicelovens § 57 a, på grund af den måde, reglerne er konstrueret. Forældrene må eksempelvis ikke have psykiske problemer, hvilket betyder, at reglerne kun sjældent kan benyttes. I de tilfælde, hvor reglerne kan bruges, undlader man at gøre det, fordi iværksættelsen indebærer et kæmpe administrativt arbejde.

Forenklingsforslag

Reglerne om forældreplæg bør simplificeres. Der skal være færre krav til, hvor velfungerende forældrene skal være, og den administrative proces omkring iværksættelsen bør være lettere. Der er behov for, at effekten af indførelsen af et forældreplæg komme til at stå bedre mål med de ressourcer, der bruges i kommunerne på at iværksætte plægget.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Implementeringen er en kulturpåvirkning i kommunerne, som er vanskelig at implementere

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Bedre mulighed for udnyttelse af reglerne omkring forældreplæg.

40. Samme familie kan have forskellige sagsbehandlere i forskellige kommuner**Problem**

Når der iværksættes foranstaltninger i forhold til et barn, beholder kommunen ansvaret for barnet, selvom forældrene flytter til en ny kommune. Dette bliver dog problematisk, når der kommer nye søskende til, der får sagsbehandlere i den nye kommune. Dette skaber et stort koordinationsarbejde, hvis der skal skabes sammenhæng i arbejdet med familien, og er desuden uoverskueligt for borgerne.

Forenklingsforslag

Kommunernes kendskab til retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 6 bør udbredes. Her fremgår det, at 'Forældremyndighedens indehavers opholdskommune kan, når der er særlige grunde til det, indgå aftale med barnets eller den unges opholdskommune om, at den er handlekommune i forhold til barnet eller den unge. En sådan aftale er betinget af, at forældremyndighedens indehaver og den unge over 15 år giver samtykke'.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Udbredelse af kendskab til retssikkerhedslovens § 9 a, stk. 6.

Mulige effekter:

Mindre koordinationsarbejde for at skabe sammenhæng mellem kommunernes sagsbehandling.

41. Inddragelse af begge forældre ved delt forældremyndighed mindsker muligheder for handling	
Problem	
<p>Ved behandling af sager, hvor barnets forældre har delt forældremyndighed, skal begge forældre give tilladelse til § 50-undersøgelser samt høres om og godkende iværksættelse af eventuelle foranstaltninger. I nogle tilfælde bremser dette sagsbehandlingens arbejde, idet nogle forældre af forskellige årsager nægter at give deres samtykke – eksempelvis for at genere den forælder, barnet bor hos. Samtidig kan det være problematisk at høre en forælder om foranstaltninger, der skal sættes i værk i en familie, hvor barnet bor, men som denne forælder ikke er en del af. Problematikken forventes at eskalere med den nye lov om tvungen fælles forældremyndighed.</p>	
Foreklingsforslag	
<p>Velfærdsministeriet bør overveje, om der i loven bør indføres mere specifikke bestemmelser, der vedrører situationer, hvor det kun er den forælder, der har det pågældende problem, som skal inddrages. En sådan bestemmelse vil også løse problemet omkring sammensatte familier, hvor det kan blive meget vanskeligt for kommunen at gribe ind, fordi flere forældre skal inddrages i sagsbehandlingen.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Gennemgang af regler omkring inddragelse af begge forældre ved delt forældremyndighed.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Bedre muligheder for at iværksætte (hurtig) hjælp til barnet og mere enkel sagsbehandling.</p>

42. Stort arbejde med ansøgninger om efterskoleophold fra familier, der åbenlyst ikke er berettiget**Problem**

Kommunernes sagsbehandlere har et stort arbejde med ansøgninger om efterskoleophold. Principielt set skal der foretages en § 50-undersøgelse og derefter en økonomisk vurdering af familiens situation, før der kan tages stilling til ansøgningen. Som oftest gøres det dog omvendt, idet mange familier søger, selvom de ikke er berettiget på grund af for stort økonomisk råderum.

Forenklingsforslag

Reglerne omkring vurderinger af ansøgninger om tilskud til efterskoleophold bør ændres således, at det er muligt at foretage den økonomiske vurdering først og afvise ansøgningen på denne baggrund.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ændring af regler om behandling af ansøgninger om efterskoleophold.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug, idet en række sager vil kunne afvises på baggrund af en økonomisk vurdering.

E. Snitflader og lovgivning

E.1 Snitflader til sundhedsområdet og handicapområdet

43. Uklare regler for tildeling af ydelser til udsatte børn og handicappede børn	
Problem	
I nogle sager kan det være svært for sagsbehandlerne at vurdere, hvorvidt et barn skal behandles som handicappet eller socialt udsat, fordi det ikke er tydeligt beskrevet, hvilke diagnoser der giver ret til hvilke ydelser. Eksempelvis er det svært at vurdere, hvorvidt et barn med ADHD skal betragtes som et særligt udsat barn under den sociale lovgivning eller som et handicappet barn.	
Forenklingsforslag	
Hvis der er tale om dobbeltdiagnoser, eller der er forhold, der tilsiger det, kan handicapreglerne benyttes også for udsatte børn. Det er kommunernes interne retningslinjer, der udgør barrieren i at gennemføre forslaget. Der kan være behov for at justere den lokale organisering og klargøre snitflader.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Kommunerne kan gennemføre forslaget umiddelbart, også inden for den eksisterende lovgivning.	<u>Mulige effekter:</u> Der er ikke nødvendigvis tale om et stort antal sager, men i de sager, hvor der på kommunalt niveau skabes klarhed, vil effekten være stor.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

44. Vanskelige snitflader omkring børn med handicappede forældre

Problem

I de tilfælde, hvor et barn har brug for støtte på grund af en handicappet forælder, er det vanskeligt for kommunerne at vurdere, hvorvidt sagen skal behandles som en sag omkring et særligt udsat barn, eller om der bør tages udgangspunkt i den handicappede forælder. Ofte bliver barnet gjort til problemet, hvor der oprettes en sag i barnets navn og laves foranstaltninger med udgangspunkt i barnet, selvom barnet er velfungerende og blot har behov for hjælp på grund af den handicappede forælder.

Forenklingsforslag

Det er en udfordring for kommunerne at præcisere, hvordan sager omkring børn med handicappede forældre bør behandles. Der vil være tilfælde, hvor sagerne bør oprettes med udgangspunkt i den handicappede forælder, og andre, hvor der bør stilles fokus på, at hele familien – også barnet – må vurderes at være udsat som følge af et handicap hos forældrene.

Kommunerne kan arbejde med at afklare snitflader mellem forskellige team af sagsbehandlere på handicapområdet og området for udsatte børn, så der er klarhed om placeringen af denne type sager. Loven lægger op til, at der kan gennemføres en § 50-undersøgelse på børn af handicappede forældre, hvor der lægges vægt på ikke at gøre undersøgelsen mere omfangsrig, end sagen kræver.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Vilje hos kommunerne til at se familien som et hele og udarbejde lokale retningslinjer for håndteringen af denne særlige udfordring.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Lokal afklaring af placering af gråzonesager.

Mulige effekter:

Klarhed for sagsbehandlerne om placering af sager skaber enklere og hurtigere sagsbehandling. Borgere vil i mindre grad opleve at blive skubbet mellem forvaltningsenheder.

45. Ulogisk kompetencefordeling i snitfladen mellem lov om social service og sundhedsloven	
Problem	
Kommunerne skal nedsætte tværfaglige grupper efter både serviceloven og sundhedsloven, når der behov for samarbejde om et barn mellem eksempelvis socialforvaltning, psykologer, læger m.v. Samarbejdet vanskeliggøres dog af, at det er svært at vurdere, hvem der har den endelige kompetence i disse grupper. Det gør arbejdet mellem fagfolk vanskeligt.	
Forenklingsforslag	
Kommunerne ønsker klare retningslinjer på området, så der ikke er tvivl om, hvordan kompetenceforholdet er mellem de forskellige lovgivninger (og dermed mellem de forskellige faggrupper). Forskellige former for tværfaglige grupper kunne beskrives samlet ét sted. Eventuelt kunne man oprette et børneministerium med centralt fokus på børnenes sag. Nogle kommuner fremhæver, at en væsentlig del af løsningen på problemet bør findes lokalt gennem afklaring af snitflader og samarbejdsrelationer internt i kommunen.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Præcisering af regler om tværfaglige grupper i forskellig lovgivning. <u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u> Lokal afklaring af snitflader og samarbejdsrelationer.	<u>Mulige effekter:</u> Større klarhed i arbejdet med tværfaglige grupper.

46. Uklar opfattelse af regler omkring videregivelse af oplysninger internt i kommunen mellem skole og det sociale område**Problem**

I forhold til tværgående grupper på eksempelvis skoler, hvor der indgår både lærere, skolepsykologer, socialrådgivere m.v., skaber det problemer, at der er uklar opfattelse af reglerne omkring videregivelse af oplysninger internt i kommunen om det enkelte barn. Det betyder, at socialrådgivere eksempelvis ikke altid får alle relevante oplysninger fra psykologer m.v., hvilket har betydning for deres behandling af sagen.

Foreklingsforslag

Kommunerne mangler en tydelig præcisering af, hvordan blandt andet forvaltningslovens § 28 omkring videregivelse af oplysninger til en anden forvaltningsmyndighed skal tolkes i praksis, når der samarbejdes mellem forskellige faggrupper, der har forskellige hensyn at tage i forhold til barnet.

En del af opgaven vil være en lokal uddannelsesindsats og opdatering af sagsbehandlernes kompetencer i forhold til anvendelse af reglerne om videregivelse af oplysninger.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Udarbejdelse af vejledningsmateriale eller præcisering af regler.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Lokal opdatering af kompetencer vedrørende videregivelse af oplysninger.

Mulige effekter:

Lettere sagsbehandling som følge af begrænsning af en væsentlig kilde til usikkerhed blandt sagsbehandlere.

47. Bevilling af efterskoleophold skaber uklarhed om samarbejdet mellem flere interessenter

Problem

Lærere, PPR og andet personale, der har daglig kontakt med børn, anbefaler ofte efterskoleophold uden at tage hensyn til, at kommunen ikke i alle tilfælde kan bevilge støtte til opholdet. Dette skaber en forventning hos barnet og familien og presser sagsbehandlerne til at give en bevilling, idet et negativt svar ofte vil have yderligere negative konsekvenser for barnet og familien.

Forenklingsforslag

Bevilling af efterskoleophold er grundlæggende en socialfaglig vurdering, men der kan være behov for lempelse af lovgivningens muligheder for at bevilge sådanne ekstraordinære ophold. For eksempel ved at give mulighed for at kræve egenbetaling i de tilfælde, hvor barnets families økonomi tillader dette.

Det foreslås, at kommunerne i første omgang tager fat i egne kriterier for at bevilge efterskoleophold og i den forbindelse udarbejder klare retningslinjer for samarbejde mellem de interessenter, der er omkring børnene: familien, PPR samt skolen.

Overvejelser om implementering

Hvad kræver det at implementere:

Kommunalt samarbejde mellem interessenter.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Mindre pres på sagsbehandlerne ved bedre styring af borgernes forventninger. Dermed kan ydes en mere sammenhængende indsats i forhold til barnet.

48. Skoleområdets særstatus vanskeliggør tværfagligt samarbejde

Problem

Skoleområdets særstatus skaber problemer i forhold samarbejdet omkring udsatte børn. Skolerne har særstatus som selvstændige forvaltningsenheder (i modsætning til eksempelvis daginstitutioner), hvilket skaber problemer i forhold til regler om samtykke, samarbejde i tværgående team, i forbindelse med anbringelser, børn der udebliver fra skole m.v. I disse tilfælde underrettes de kommunale socialforvaltninger ikke nødvendigvis, hvilket gør det svært at skabe en helhedsindsats over for barnet.

Forenklingsforslag

Løsning 1: Der bør gøres op med skoleområdets særstatus for at skabe bedre muligheder for samarbejde mellem socialforvaltningen og skolesystemet. Desuden ville helt klare regler om, hvem der har hvilke forpligtigelser, sikre, at færre børn tabes mellem de to systemer.

Dette kunne eksempelvis ske ved at forældrene gav et generelt samtykke til udveksling af oplysninger ved skolestart, hvilket ville danne grundlag for samarbejde om det enkelte barn.

Løsning 2: En modernisering af de eksisterende vejledninger kunne hjælpe til at skabe klarhed over forholdet mellem forskellige forvaltninger. Der er uenighed blandt kommunerne omkring løsningsmodel 1, idet flere kommuner mener, at løsningen udfordrer borgerens retssikkerhed. Samtidig fremhæver flere kommuner problematikken som lokalt bestemt, idet samarbejdet med skoleområdet varierer mellem kommunerne.

Overvejelser om implementering

<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Ændring/modernisering af regler og vejledninger omkring forholdet mellem de forskellige forvaltninger.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p> <p>Samarbejde mellem forvaltninger m.v.</p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Mere enkel sagsbehandling og mulighed for helhedsorienteret indsats i forhold til det enkelte barn.</p>
--	---

49. Mangel på interministeriel koordination af lovgivning	
Problem	
Når man lovgiver på børne- og ungeområdet, tages der alt for sjældent hensyn til, at området er omfattet af regler på tværs af mange ministerier. Det fører til manglende sammenhæng i lovgivningen. Særligt på skoleområdet skaber den manglende koordination problemer.	
Forenklingsforslag	
Der bør indføres en praksis, hvor man laver et tværministerielt tjek, inden man iværksætter et initiativ eller udarbejder ny lovgivning. Dette ville sikre større koordination og skabe bedre grundlag for en sammenhængende politik.	
Overvejelser om implementering	
<u>Hvad kræver det at implementere:</u> Ændring af arbejdsprocedurer i forbindelse med nye initiativer og udarbejdelse af ny lovgivning på området.	<u>Mulige effekter:</u> Bedre sammenhæng mellem nye initiativer og ny lovgivning på tværs af ministerielle områder.
<u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u>	

50. Mangel på cost-benefit-analyser i forbindelse med indførelse af ny lovgivning**Problem**

Kommunerne anerkender, at det meste lovgivning har et fornuftigt formål. Dog bør værdien ved nye regler i højere grad systematisk sættes i forhold til omkostningerne ved deres indførelse og løbende drift. Det gælder eksempelvis regler om dokumentation, indberetninger, sagsbehandlingskrav m.v. Ofte tilfører disse tiltag begrænset værdi for borgeren.

Forenklingsforslag

Obligatoriske cost-benefit-analyser ved ny lovgivning.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Lovændring.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Større fokus på omkostningerne set i forhold til gevinsten ved implementering af ny lovgivning.

51. Revisionens fortolkning af serviceloven medfører yderligere administration på visse områder	
Problem	
<p>Kommunens sagsbehandling på det sociale område revideres af kommunens revisor gennem overordnet stikprøvekontrol samt ved nærmere gennemgang af refusionsberettigede ydelser. Nogle kommuner oplever, at revisionens anmærkninger kan medføre, at der løbende stilles nye krav til sagsbehandlingen. Kravene begrundes med de specifikke krav til sagsbehandlingen, der fremgår af serviceloven.</p>	
Foreklingsforslag	
<p>Det bør undersøges yderligere, om der er behov for klarere regler i de tilfælde, hvor kommuner og deres valgte revisorer er uenige om fortolkning af kravene til sagsbehandling, som fremgår af serviceloven, eller om der er tale om et lokalt problem.</p> <p>Der er behov for klarere regler i de tilfælde, hvor kommuner og deres valgte revisorer er uenige om fortolkning af kravene til sagsbehandling, som fremgår af serviceloven. Det gælder fx dokumentation af de 6 områder i § 50 undersøgelsen.</p> <p>Kommunerne kan selv aftale betydningen af afvigende opfattelse af lovgivning ift. revisionen, herunder bede ministeriet specificere fortolkningen af specifikke regler.</p>	
Overvejelser om implementering	
<p><u>Hvad kræver det at implementere:</u></p> <p>Præcisering af regler om handlemulighed ved uenighed om fortolkning af lovgivning.</p> <p><u>Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:</u></p>	<p><u>Mulige effekter:</u></p> <p>Klarhed over lovgivningsmæssige krav til sagsbehandling.</p>

52. Konstant forandring af love medfører forvirring**Problem**

Den løbende ændring af love, bekendtgørelser og vejledninger betyder, at det er vanskeligt for medarbejderne i kommunerne at have opdateret viden om reglerne på det sociale område. Ofte træder regler i kraft med kort varsel uden tilstrækkelig mulighed for forberedelse og uddannelse i kommunerne.

Forenklingsforslag

Det bør sikres, at der forinden ikrafttrædelse af ny lov foreligger vejledning, så sagsbehandlerne ikke skal bruge tid på egen fortolkning. Der bør indføres en minimumsfrist, fra lovændringer foreligger til forventet anvendelse i kommunerne, så der er tid til at sikre it-understøttelse af ændringerne og uddannelse af personalet.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Villighed i det lovgivende arbejde til at sikre, at al forberedelse er gennemført forud for vedtagelse af lov.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Større overblik for kommunerne og mere ensartethed i lovimplementeringen.

53. Love og vejledninger bør skrives i fuld tekst**Problem**

Lovene er ofte uoverskuelige, idet der henvises til både den oprindelige lov og seneste lovbekendtgørelse samt øvrig lovgivning. Det betyder, at sagsbehandlerne ofte må afsøge en mængde love og bekendtgørelser m.v. for at få et samlet overblik over den gældende lovgivning. Vejledningerne til serviceloven opfattes af medarbejderne i mange tilfælde at være uoverskuelige og ikke-brugervenlige.

Forenklingsforslag

Lovene bør skrives helt ud, så det bliver lettere at få overblik over, hvad der er gældende lovgivning. Vejledningerne til serviceloven kunne med fordel skrives sammen til én samlet vejledning frem for de nuværende syv vejledninger. Nogle kommuner er dog modstandere af dette forslag, idet de ser den nuværende opdeling af vejledningerne som nyttig.

Kommunerne kan selv forsøge at imødekomme problemer omkring tolkning af love ved at afsætte ressourcer, som kan håndtere lovgivningsmæssige spørgsmål.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Omskrivning af love og vejledninger.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Afsættelse af ressourcer til håndtering af lovgivningsmæssige spørgsmål.

Mulige effekter:

Mindre tidsforbrug som følge af færre opslag i love.

54. Regler om oprettelse af tværfaglig gruppe tager ikke højde for sammenhængende børnepolitik**Problem**

Ifølge servicelovens § 49 skal kommunalbestyrelsen oprette en tværfaglig gruppe, der skal sikre, at støtten ydes tidligt og sammenhængende, og at der i tilstrækkeligt omfang formidles kontakt til lægelig, social, pædagogisk, psykologisk og anden sagkundskab. Det er vurderingen, at denne bestemmelse skaber unødvendig administration, da den vedtagne sammenhængende børnepolitik allerede tager højde for dette spørgsmål.

Forenklingsforslag

§ 49 i serviceloven bør ophæves.

Overvejelser om implementeringHvad kræver det at implementere:

Ophævelse af regel.

Hvilke forhold vedrørende kommunens organisering, processer eller it har betydning:

Mulige effekter:

Begrænset effekt, da forenklingen blot fjerner en dobbelthed i lovgivningen uden betydning i praksis.